

REFERAT FRA BILATERALT MØTE MED KS 17. AUGUST 2011 – KONSULTASJONSORDNINGEN

Møtedeltakere:

Fra KS: Styreleder Halvdan Skard, Gunn Marit Helgesen og Odd Arild Kvaløy, Sigrun Vågeng (adm.), Helge Eide (adm.), May Britt Nordli (adm.).

Fra Samferdselsdepartementet: statsråd Magnhild Meltveit Kleppa, statssekretær Lars Erik Bartnes, Ingun Hagesveen (adm.), Anne Camilla Brendemoen (adm.), Bente Mari Nilssen (adm.)

Fra Kommunal- og regionaldepartementet: Inga Elisabeth Gjerdalen (adm.), Jørgen Johnsen (adm.)

Innledning

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa ønsket velkommen til møtet, som er et av de bilaterale møtene mellom Regjeringen og KS som skal erstatte det 3. konsultasjonsmøtet i 2011. Kleppa gikk igjennom dagsorden for møtet. I tillegg til temaene KS hadde spilt inn til departementet i forkant av møtet, ønsket Kleppa å drøfte det pågående arbeidet med sikring av skolebarn i buss.

Vedlikeholdsetterslep på vegene

KS viste til de store utfordringene som foreligger på vegnettet fylkene overtok gjennom forvaltningsreformen mht. vedlikeholdsetterslep. Klimaendringene og den stadig økende trafikkveksten fører til behov for økte midler til vedlikehold. KS viste også til kostnadene ved tunnelsikkerhet som tar en stor del av vegbudsjettene. I tillegg har prisutviklingen på driftskontrakter for fylkesveger ført til at kostnadene til vedlikehold har gått opp. KS har fått utarbeidet en rapport som sier at det er behov for om lag 40 mrd. kr for å stoppe vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet.

Kleppa uttrykte forståelse for fylkenes behov for opptrapping av midler for å stoppe vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet og merket seg innspillene fra KS.

Styrking av kollektivtransporten

KS viste til at det er behov for en betydelig styrking av kollektivtilbudet. I rapporten "Kollektivtrafikk, veibygging eller kaos? Scenarier for hvordan vi møter framtidens transportutfordringer" som KS har fått utarbeidet, blir det anslått at det blir dobbelt så dyrt å la vegtrafikken ta den forventede trafikkveksten som å bygge ut kollektivsystemet. Mens fylkeskommunenes frie

inntekter og direkte samferdselstilskudd økte med 31 prosent fra 2005 til 2011, økte utbetalte fylkeskommunale tilskudd til kollektivtransport med 76,3 prosent. Utbyggingen av infrastruktur for kollektivtrafikk må trappes opp både for buss, metro, trikk og tog. KS mente videre at regjeringen må se nærmere på langsiktig framtidig finansiering av kollektivtransport, over fylkesgrensene. Stat og kommunesektor bør samarbeide mer om dette. Fylkene har i dag store kostnader ved at bussene blir stående i kø. Det er viktig at satsingen på kollektivtransport settes i gang allerede i 2012-budsjettet. Videre bør belønningsordningen evalueres før den eventuelt vurderes videreført etter 2013. Kollektivtransport må få en bred omtale og satsing i NTP 2014-2023.

Kleppa viste til omtalen av kollektivtransport i NTP 2010-2019 og de eksisterende ordningene innenfor kollektivtransport i distriktene og belønningsordningen. Videre er det satt i gang en rekke KVV/KS1 for byene fram til neste NTP. Det er stor faglig og politisk enighet om at kollektivtrafikken må ta hånd om en stor del av den forventede trafikkveksten i byregionene framover. Det arbeides med en bred omtale av kollektivtransport i neste NTP, som også inkluderer den ikke-statlige delen. Fylkeskommunene skal ha honnør for satsingen på kollektivtransport ut over de frie midlene fra rammetilskuddet.

Nasjonale føringer på fylkesvegnettet

KS viste til at det ikke er behov for nasjonale føringer på fylkesvegnettet, og at behovene er forskjellig i ulike deler av landet. Fylkene er opptatt av å legge til rette for at det er sikre og gode veger og tunneler på sitt vegnett. Sikkerheten på vegnettet blir ivaretatt dersom det følger midler til fylkene. KS fremhevet videre at staten må kartlegge kostnadene ved ev. nasjonale føringer, og KS må delta i dette arbeidet. KS påpekte at fylkeskommunene er like opptatt av trafikksikkerhet overfor sine innbyggere som staten, men at dette koster. Normene som finnes i dag er etter KS sitt syn tilstrekkelige.

Kleppa viste til den store oppmerksomheten som er rettet mot arbeidet for sikkerhet på hele vegnettet. Det er viktig at hensynet til sikkerheten ivaretas, og især gjelder dette tunnelene. Det er videre viktig med god dialog med KS og fylkeskommunene. Kleppa merket seg synspunktene fra KS.

Forenkling av planprosessene

KS viste til at fylkene opplever at arbeidet med planer tar lang tid. KS stiller spørsmål ved nødvendigheten av at det gjennomføres KVV, KS1 og KS2 ved planlegging av veg i tillegg til planleggingen etter plan- og bygningsloven. Det er behov for at planleggingen kan foregå raskere, men samtidig er det behov for at lokaldemokratiet ivaretas i det gjeldende systemet for planlegging.

Kleppa var enig i at de eksisterende prosessene for planlegging av veg er for tidskrevende og at det tar for lang tid fra planlegging starter til utbygging kan iverksettes. I tillegg brukes det for mye ressurser på planlegging. SD har fokus på redusert planleggingstid og økt plankapasitet på samferdselsområdet og vil se på om det er grep som kan gjøres for å effektivisere planprosessene. Kleppa inviterte til at KS gir innspill om konkrete eksempler som viser bruk av tid og ressurser til planlegging.

Forskuttering av ressurser til planlegging og grunnnerverv på riksvegprosjekter som inngår i Nasjonal transportplan

KS tok opp det problematiske ved at fylkeskommunene blir bedt om å forskuttere midler til planlegging av riksveiprosjekter. Dette er statens ansvar og bør ikke belastes fylkeskommunene. KS stilte også spørsmål ved at Stortinget skal godkjenne bompengeprojekter på fylkesvegnettet. Kleppa merket seg synspunktene fra KS.

Sikring av skolebarn i buss

Kleppa viste til SDs forslag til endring av vegtrafikkloven som gir hjemmel for å kunne pålegge fylkeskommuner og kommuner å sørge for at skoleelever får sitteplass med bilbelte ved skoleskyss i buss. Forslaget gjelder elever som har lovfestet rett til skoleskyss. Kleppa ønsket KS' synspunkt på hva som kan gjøres for å løse problemet mht. kostnader.

KS viste til at det har vært stor fokus på problemstillingen i fylkene, spørsmålet er viktig for foreldre. Fylkeskommunene jobber aktivt ned problematikken og fremhevet at dette vil falle på plass etter hvert uten et lovpålegg. I denne saken kan mye løses gjennom dialog med fylkeskommunene.